

Dánsko

- Počet obyvatel: 5 136 000
- Rozloha: 43 075 km²
- Správní rozdělení: 14 okresů a 2 města
- Hlavní město: Kodaň (534 000 obyv.)

Grónsko

I když Dánsko většině návštěvníků splývá pouze s Kodaní, nechte si čas i na návštěvu poklidného a bohatého venkova. Najdete tam čisté uklizené farmy, schované mezi obilnými poli, louky s pasoucími se stády, spatříte tam březové a borovicové lesíky a větrné písečné duny na pobřeží, kde místo starých dřevěných větrných mlýnů stojí moderní větrné elektrárničky. Nechte si v podvečer na verandě některé farmy nalít šálek čaje nebo kávy, pijte pomalu a hleďte do krajiny. Je to dánský rituál, který vám pomůže tuto zemi pochopit.

Dánsko - nejstarší království v Evropě - odvíjí stejně jako ostatní skandinávské státy své dějiny od vikingské éry. Počátkem 11. století dosahují Vikingové vrcholu moci. Pod žezlem dánského krále bylo sjednoceno Dánsko, Norsko, Anglie. V této době se česká princezna Margareta, dcera krále Přemysla Otakara I., dostala po boku Valdemara II. na dánský trůn. Získala velkou oblibu pro svou mírumilovnost a pochopení pro utlačované. Dánsko si udržuje vedoucí roli také v období Kalmarské unie koncem 14. a začátkem 15. století, jejímiž členy bylo dále království norské, švédské a dokonce i Faerské ostrovy, Island, Grónsko a část Finska. V dalších stoletích docházelo k rivalitě se Švédskem, které od 17. století hraje vedoucí úlohu v Pobaltí. Z těchto dob pochází dánský symbol tří draků s propletenými ocasy, (v Kodani se tento motiv objevuje např. na některých kašnách). První liberální ústava byla vyhlášena 5. června 1849 a tento den se slaví jako Den ústavy.

Dánsko má nejstarší vlajku na světě a současně nejmladší královnu - Margaretu II., která vystudovala design a pilně se jím zabývá. Následníkem trůnu je Frederik (*1968).

K Dánsku patří ještě autonomní území Faerských ostrovů v Atlantickém oceánu (asi 32 000 km²) i bývalá kolonie [Grónsko](#) o rozloze 2 175 600 km², ležící za severním polárním kruhem.

Celé území Dánska sestává z poloostrova Yutland a téměř pěti set ostrovů, z nichž nejvýznamnější jsou Sjaelland (7016 km²), na němž leží hlavní město Kodaň (Kobenhavn), a dále úrodný Funen (2976 km²), Lolland (1241 km²), Bornholm (587 km²), Falster (514 km²), Mon (218 km²) a další.

V Dánsku se nacházejí četné zajímavé historické hrady, vesnice, města a archeologické místa. Na pobřeží se střídají písečné pláže s klidnými a tichými zálivy a zátokami. Vnitrozemí se skládá z mírných kopců, údolí, březových hájů, stepí, čistých jezer, písečných dun a bílých útesů. Každý ostrov má svou vlastní, charakteristickou krásu. A navíc je tu jen málo míst, které bývají přeplněné turisty.

V Dánsku se velmi dbá na udržování čistoty na plážích.

INFORMACE NA CESTU

Podnebí ovlivňuje Golfský proud. Tuhá zima je pouze vyjimečně. Dešťové srážky činí kolem 600 mm. Nejvíce prší v srpnu a říjnu. Typický je téměř neustávající vítr. V podzimních a zimních měsících přicházejí často husté mlhy.

Nejchladnější bývá únor (průměrně -0,5 °C), nejteplejší červenec (průměrně +16 °C). Co se týče výškové členitosti, je území Dánska mírně zvlněnou rovinou s nejvyšším bodem Yding Skovho ve východním Jutsku 173 m nad mořem. Nerostné bohatství Dánska je nepatrné.

Obchody: Trhy, kde lze nakupovat nejlevněji, bývají v každém větším městě ve středu a v sobotu dopoledne. Obchody 9.30-17.00, ve čt (nebo v pá) do 19.00, v So do 13.00.

Informační kanceláře: Kromě oficiálních turistických kanceláří se v Dánsku vyskytují kanceláře Use-It a Travel Office. Je také možné si v nich koupit kartu na volný vstup do muzeí a na MHD s platností 1, 2 nebo 3 dny (viz Doprava). V Dánsku téměř nikde neplatí slevy na ISIC kartu.

Toalety: V objektech zámků či muzeí zdarma. Stejně tak se dají využít WC v hotelích a restauracích.

DOPRAVA DO DÁNSKA

Inter-Rail se dá využít i pro cestu do Dánska, Eurail Scandinavia Pass (dřívější Nordtunist) je platná až ve skandinávských zemích - platí pro Dánsko, Švédsko, Norsko a Finsko. Scanrail skončil v roce 2007. Srovnajte si, jestli se vyplatí spíš [Eurail](#), který dává trochu slevy pro mládež do 25 let nebo [Interrail](#).

Jiné možnosti: Autostop přes SRN bez potíží. Autem je nejlépe jet přes Warnemünde. Cena trajektu je podle turistické sezóny a každý rok značně roste. Na počtu lidí v autě nezáleží. Plavba trvá asi 2 hodiny.

DOPRAVA V DÁNSKU

Letecká: Nedoporučuje se: drahá a vzdálenosti malé.

Železniční: Dánské železnice (Danske Statsbanen - DSB) jsou moderní a spolehlivé, s rozsáhlou sítí spojů mezi hlavními městy a regiony. K dispozici jsou různé typy jízdenek, včetně flexibilních tarifů pro turisty. Hlavní linky jsou obsluhovány pohodlnými vlaky InterCity a InterCityLyn.

Autobusová: Autobusové spojení v Dánsku je husté a spolehlivé, a často je levnější alternativou k vlakům. Regionální a dálkové autobusy jsou provozovány jak soukromými společnostmi, tak DSB.

Auto: Velmi dobré silnice, značení je přehledné a podrobné, jízda na dálnicích bez poplatků. Mnoho čerpacích stanic je samoobslužných. Dovolená rychlost 100 km/hod. na dálnicích, ostatní silnice 80 km/hod., v uzavřených osadách 50 km/hod. Maximální rychlosti se však běžně nedodržují, kontroly jsou řídkým jevem. Opravny jsou v Dánsku velmi drahé a mají 22 % přírážku. Cena benzínu je v Dánsku asi o 10 -15 % vyšší než v SRN. Dálnice jsou bez poplatků. Velmi přísně jsou posuzována pravidla stání a parkování a při nedodržení těchto pravidel často riskujete nákladné odtažení. Parkování je většinou ve větších městech placené pomocí parkovacích disků.

Autostop: Nejlépe se stopuje na hlavních tazích ve směru do Švédska a hlavně cizí poznávací značky.

Kolo: Dánsko je skutečný cyklistický ráj. Kolo lze dopravit do Dánska vlakem poměrně levně. Každá silnice má vlastní pruh pro cyklisty. Kola si lze najmout v cyklistických kancelářích, v youth hostelech nebo v půjčovnách, výjimečně i přímo na nádražích (Helsingor, Hillerod, Klampenborg, Lyngbyé). Obvykle se vyžaduje záloha. Pokud plánujete hodně cestovat na kole, bude pro vás užitečné kontaktovat [Dansk Cyklist Forbund](#).

Lodní: v Dánsku je poměrně levná a síť námořních spojů a trajektu je hustá. Na některé trajekty platí drážní jízdenky. Námořní spojení je se všemi okolními zeměmi (Švédsko - z Helsingoru, Kodaně; Norsko, Anglie - z Hirtshals; SRN - z Gedseru, Bagenkopu). Ceny jízdenek kolísají s roční dobou, lze zakoupit též různé druhy permanentních jízdenek na omezenou dobu.

UBYTOVÁNÍ

Youth hostely (vandrerhjem) jsou rozšířené po celé zemi, většinou bez věkového omezení a vhodné i pro rodiny. V Kodani a dalších velkých městech jsou k dispozici moderní youth hostely (vandrerhjem) jsou rozšířené po celé zemi, většinou bez věkového omezení a vhodné i pro rodiny. V Kodani a dalších velkých městech jsou k dispozici moderní hotely, ale i ubytování v soukromí či apartmány jsou čím dál oblíbenější. Kempování je populární, a to nejen v tradičních kempech, ale také v rámci konceptu „Shelters,“ kde můžete kempovat v přírodních přístřešcích na různých místech po celé zemi. Pro kempování je potřeba zakoupit kempovací kartu (Camping Card), která platí po celý rok a je vyžadována ve většině kempů.

Stanování: Před postavením stanu je třeba souhlas majitele pozemku. Na jednu noc se dá obejít, pokud se držíte z dohledu a nerozděláváte oheň. Campy bývají na okrajích města. Seznam kempů má Dansk Camping Union, Gammel Kongevej 74d, Copenhagen:
<https://www.dcu.dk/en/dcu-camping/flyvesandet-strand>

V Dánsku je zakázáno spát na nádraží nebo v parku a dodržování se přísně kontroluje.

Ubytování v soukromí: Je poměrně rozšířené, informace podávají turistické kanceláře Egnens Turistsamvirke.

STRAVOVÁNÍ

Dánové si potrpí na kvalitní jídlo, ať už jde o michelinské restaurace v Kodani, nebo o tradiční pochoutky jako smørrebrød (otevřené sendviče), dánské pečivo a ryby, zejména sledě. K snídani si často dávají kyselé mléko s corn-flakes a drobký sladkého chleba. V kuchyni se u nich klade důraz na čerstvé, lokální suroviny, takže se tu hodně jí ryby, majonézové saláty, sýry a různé uzeniny. Čaj nebo káva jsou běžnou součástí dne, a pokud jde o alkohol, Dánové mají rádi pivo, i když je docela drahé. Základní potraviny nakoupíte v obchodech s nápisem bageri nebo konditori, a pokud chcete ušetřit, zamiřte do samoobsluhy NETTO nebo na trh v podvečer, těsně před zavírací dobou. Mezi dánské speciality patří i „milionové maso“ – něco jako náš karbanátek, jemně sekaný na kousky.

Práce

Velké možnosti příležitostné práce poskytuje zemědělství. Farmy jsou roztroušeny po celé zemi, takže hledání může být někdy dost zdlouhavé. Farma Orbaek Mostfabrikje (Odensvej 16, 5883 Orbaek) je známá tím, že zaměstnává cizince. Sběr jahod zde probíhá v červenci a srpnu. Další možnost na adrese Broholm, Tastbjerggyden 13, Horné, 5600 Faborg (tel. 09-601028). Šanci máte také v jablečném sadu (Kaj Hansen, Kalvebodshøjvej 254, 2791 Dragor) v době od září do listopadu.

TURISTICKY ATRAKTIVNÍ OBLASTI

Ostrov Sjaelland

Kodaň (Kobenhavn)

Toto v roce 1167 založené hlavní město Dánska má zvláštní charakter se svými nádhernými měděnými střechami a věžemi, historickými stavebními díly jakož i četnými náměstími se studnami a sochami. Při vjezdu do přístavu (nábřeží Nyhavn) sedí proslulá „Malá mořská víla“. Nábřeží je místo, jako udělané k posezení v některé z restaurací i k pozorování barevných městských domů. Zde žil Hans Christian Andersen, tvůrce příběhu o lásce mořské víly k člověku, která je zrazena. Víla se stává člověkem, umírá, ale na rozdíl od podobných příběhů (Rusalka) získává nesmrtelnou duši. Andersen žil v různých obdobích v domech č. 20, 18 a 67.

Archivní snímek z roku 1995 s původní sochou, kterou zničil vandal, ale dnes je zase k vidění opravená.

Slavný spisovatel je pohřbený na hlavním kodaňském hřbitově (spolu s dalšími dánskými velikány – např. filosof Søren Kierkegaard, fyzik, chemik a filosof Hans Christian Ørsted)

Nedaleko přístavu se nachází *akvárium v Charlottenlundu*. Royal Copenhagen – továrna, exkluzivní prodejna a muzeum porcelánu. Chcete-li nahlédnout do exotických obchůdků a „sexšopů“, zajděte do

čtvrti za hlavním nádražím. Za mírný peníz se můžete nechat odborně potetovat podle nepřeborného množství vzorů.

Historická část města je pěkně udržována. I když zde žije více než 1/3 obyvatel celého Dánska, nebudete si připadat jako ztracení ve velkoměstě. Vzhled ulic města je zpestřen stovkami kanálů a množstvím zeleně.

Procházku můžete začít na náměstí Radhuspladsen a pokračovat k Tivoli. Je to velká turistická atrakce, zábavní park amerického typu s karnevalovou atmosférou. Otevřeno 10.00 - 24.00 hod. (přes léto). Na většinu atrakcí se platí ještě extra vstupné. Na rohu Tivoli najdete dvě slavná muzea; Holografické muzeum a Muzeum voskových figurín, filiálku proslulého londýnského muzea Madame Tousse - setkáte se s M. S. Gorbačovem i se známými pohádkovými bytostmi.

V procházce pokračujte kolem Folketinget (dánský parlament) a Borsen (Burza) až k výbornému Thorwaldsenovu muzeu, kde jsou shromážděny sochy, obrazy, mince a starožitnosti (út - ne 10 -17 hod., vstup volný). Dále na jihovýchod leží Christiania, experimentální svobodná komuna založena v r. 1971, kdy se první hippies přestěhovali do opuštěných armádních baráků. Nedoporučuje se chodit tam v noci a fotit. Uvnitř jsou obchůdky, trh s narkotiky a večer tam bývají velmi zajímavé a živé koncerty. Poblíž stojí Freesers Kirkes Forn, věž s rozhledem na celé město (po - so 9 -16 hod, ne 12.00 -16.30, vstupné).

V severní části města leží starodávný lesopark Kastellet a u přístavu oficiální rezidence královské rodiny Amalienborg Palace. Dovnitř se nedostanete, ale uvidíte krásnou zahradu a polední střídání stráží. Z Kongens Nytorv vyjíždějí lodě na obhlídku přístavu a jednotlivých kanálů, která trvá 20 minut. Kodaňský Stroget je jedna z nejživějších pěších zón v Evropě. V sezóně je zaplněná muzikanty a kejklíři. Pěkný pohled na celou oblast je z kulaté věže Rundt Tårn (z r. 1642) se spirálovitým schodištěm, po kterém může vyjít i kůň (vstupné). Chcete-li vidět Kodaň ještě z větší výšky, navštivte Kodaňskou radnici a věnujte další vstupné za vstup na věž. Stroget končí budovou divadla Royal Theatre, kde tančí světoznámý dánský balet.

Za návštěvu stojí také Statens Museum for Kunst v areálu botanické zahrady a zámku Rosenborg, kde jsou ukryty korunovační klenoty, pěkná je expozice egyptské a etruské kultury, obrazy z období impresionismu v galerii Ny Carlsberg Glyptotek.

Antika a období vikingské slávy je náplní Národního muzea. V červenci bývá v Kodani vyhlášený jazzový festival a v květnu třídní karneval, kdy tisíce Skandinávů tančí na ulicích.

Dále v Kodani stojí za pozornost: Planetárium Tycho de Brahe na břehu kanálu Jorgens. ZOO v parku Frederiksberg. Botanická zahrada v parku u zámku Rosenborg a v těsném sousedství zajímavé Královské muzeum umění s bohatými sbírkami evropských malířů a sochařů (vstup zdarma).

Hlavní nádraží se nazývá Hovedbanegarden a leží prakticky v centru. Součástí nádraží je Inter-Rail Center pro držitele průkazek BJ, Inter-Rail a Eurorail, kde se dá čekat na noční spoje, uschovat zavazadla, zadarmo se osprchovat a získat informace o všech typech slev (7.00 - 24.00).

MHD: Metro (S-trains, subway) a autobusy, jízdenky podle pásem (průkazky Inter-Rail a Eurorail platí jen v podzemce). Pokuta za černou v autobusu je nižší než v metru. Zlevněné jízdenky: Klip Kort - dostanete na každém nádraží nebo u řidičů autobusů v severní části Sjaellandu. Dovoluje vám jednu hodinu neomezeného cestování uvnitř 1 zóny dopravy (celá Kodaň je považována za jednu zónu).

Copenhagen Card (CC) - vám umožní volné cestování ve všech vlacích a autobusech až do oblasti Helsingoru a Koge (prakticky v okruhu 70 km), slevy na přívozech do Švédska a volný vstup téměř do všech památek, včetně Tivoli. Ke koupi je ve všech turistických kancelářích, na nádražích a v

hostelech na 1,2 nebo 3 dny. Rabatcard je oranžová průkazka na 10 jízd rychlodráhou. Koupit se dá na nádraží, kde dostanete i jízdní řád. Síť rychlodráhy je rozdělená do zón. Pokud jedete přes zóny, musíte štípat dvakrát.

Všeobecné informace: Danmarks Turistrod, H.C. Andersens Blvd. 22, Copenhagen. Je umístěna v budově muzea voskových figurín a podává všechny druhy informací včetně mapy Kodaně (zadarmo), (Po - Pá 9.00 - 14.00, Ne 9.00 - 13.00). Informační centrum sídlí i v jednom z domů zábavního komplexu Tivoli. Můžete zde koupit jak zmíněnou Copenhagen Card, tak i brožurku Copenhagen this week (zdarma), ve které jsou uvedeny vyčerpávající informace o otevíracích hodinách, cenách vstupného, slevách, možnostech půjčování kol, aut, doprovodu opačného pohlaví včetně služeb všeho druhu. Cestovní pomoc včetně vyřešení ztráty pasu vám nabízí oddělení Use-It na Rodhusstraede 13, Copenhagen (10.00 - 20.00). Vydávají vlastního průvodce Playtime a provozují úschovu zavazadel (zdarma). Společnosti Transalpino (BIJ), DIS a Spies nabízejí zlevněné jízdné na vlaky a letadla po Evropě.

Informace o přívozech do Švédska, Anglie a Norska podává kancelář DFDS Rejsebureau, Axelborg, Vesterbrogade 4a, Copenhagen. Držitelé průkazky Eurorail a Copenhagen Card mohou dostat na přívozech DFDS slevu, která se liší podle typu přívozu.

Kola si lze v Kodani vypůjčit v Dan Wheel, Colbjomsensgade 3 (Po - Pá, 9.00 -12.00, 13.00 - 17.00, v So 9.00-13.00).

Ubytování

Atmosférou, ale i hlučností je známý hostel Sleep-in, Per Henrik Lings Allé 6, Copenhagen, kde vás ubytují i na poslední chvíli. Dá se spát i v International University, Olfert Fischersgade 40, Copenhagen. Je třeba rezervovat den předem.

Nejlevnějším způsobem bydlení zůstává i v Kodani kemp. Nejdříve je třeba si koupit kartu camping pass - platí rok. V Kodani jsou dva kempy:

- Bellahoj camping, Hvidkildevej, Copenhagen, 5 km od centra.
- Absolon camping, Kordsdalsvej 132, Copenhagen, 9 km od centra.

Jídlo: Drahé restaurace. Vysoké ceny občerstvení jsou také na pěší zóně Stroget a v Tivoli. Nejlevnější potraviny má obchodní dům Ira a Brugsen. Obchodní dům na nádraží má otevřeno každý den do půlnoci. V Kodani jsou dva známé trhy: Izrael Plads (blízko stanic Norreport) a Horhusvej. Dobrým tipem je restaurace Alexanders Original Pizza House, Lille Kannikestraede 5, otevřeno 12.00 - 22.30 hod.

Výlety a zajímavosti

Zámek Christianborg, který je sídlem parlamentu, zámek Rosenborg a Amalienborg, který je zpřístupněn veřejnosti. Vikingské muzeum, ve kterém jsou vystaveny lodě z doby vikingů. Výstava v pivovaru Carlsberg vám prozradí něco z historie pivovarnictví v zemi a hlavně tohoto pivovaru.

Slavný kodaňský zábavní park Tivoli je otevřen od konce dubna do zhruba poloviny září. V Kodani se nachází největší planetárium v Evropě. Znalci umění si v Kodani přijdou na své pokud navštíví Národní Galerii, muzeum Thorvaldsen, muzeum moderního umění Louisiana.

Jylland

Jylland, dánská pevnina, se rozprostírá 400 km od německých hranic až po severní konec země Skagen, kde se setkávají Severní a Baltské moře. Měnící se příliv a odliv vyformovali kilometry dlouhé pláže na jihu. Plavání je tu však i pro zkušené plavce dost nebezpečné a proto by měly být respektováno výstražné značky. Na posledním pobřeží se nacházejí nádherné, písčité pláže s dunami v pozadí.

Větší města a turistické oblasti: Aalborg, Aarhus, Ebeltoft, Esbjerg, Frederikshavn, Grenaa, Hjørring, Holstebro, Kolding, Mariager, Randers, Ribe, Silkeborg, Skagen, Vejle, Viborg, Aggertange, Sønderborg, Tranum Klitgaard.

Výlety a zajímavosti: V blízkosti pěkného přístavního města Skagen se nachází nejsevernější bod Dánska, kde se setkává Severní a Baltské moře. Jižně od Skagenu můžete obdivovat stěhovavé duny RAberg Mile, která se pohybuje 20-30 metrů v severovýchodním směru. Hjørring, administrativní centrum severozápadního Jutlandia, bylo ve středověku důležitým městem s královským palácem a biskupským sídlem a má pěkné historické tržiště s třemi starými kostely. Region Jammerbucht nabízí nedotčené písčité pláže s velmi dobrou kvalitou vody, dunami, strmým mořským pobřežím, lesy a roklemi. Město Aalborg bylo již v dobách Vikingů důležitým přístavem pro obchod s Norskem. V roce 1342 dostal Aalborg městská práva a v roce 1554 se stalo biskupským sídlem. Kostel Budolfi je hlavním městským chrámem, jeho nejstarší části pocházejí z roku 1100. Klášter HelligÅndsklostretz roku 1431 je nejstarším sociálním zřízením v Dánsku. V regionu Thy se nachází největší ptačí rezervace v Evropě a zátoka při Klitmølleru je rájem windsurfování. V přírodní rezervaci Hansted Reserva u města Hanstholm, najdete vzácné druhy rostlin a zvířat jako například jeřáby, různé druhy ryb a mořské orly. Výrazný biskupský hrad Spottrup je nejzachovalejším hradem v celém Dánsku a je zpřístupněn veřejnosti. Vápencové jeskyně v Monsted a Daugbjerg jsou největší v vápencové jeskyně na světě. Dalším regionem, ve kterém můžete najít mnoho zajímavého je Himmerland. Jsou to: Středověké centrum Ertebolle, vikingské centrum Fyrkat, umělecké, historické a archeologické muzeum Aars, zoologickou zahradu Wildfarm.

V západním Jutlandia leží Blåbjerg, nejvyšší duna v Dánsku a Ribe, nejstarší dánské město. Jeho městské jádro tvoří chrám, tržiště a malebné řemeslnické domy. Kromě toho se zde nachází muzeum hraček, středověké a vikingské muzeum.

Esbjerg a ostrov Fanø jsou historicky také velmi zajímavá místa a disponují překrásnými plážemi.

Ve východním Jutlandia se nachází Ebeltoft, ve kterém je vystavena nejdelší, dřevěná loď světa a zoologická zahrada Ebeltoft Family Park. V Silkeborgu se nachází sladkovodní akvárium Aqua, které nabízí náhled do vodního světa řek a jezer, avšak se nacházejí vydry, ryby a různé vodní ptactvo. V silkeborgském muzeu můžete obdivovat prehistorické nálezy a tollundského pravěkého muže. Zámky se nacházejí v Rosenholm, Clausholme, Dronninglund, Højriis a Voergård.

Fyn

Ostrov Fyn, který je s pevninou spojen mostem, je označován za zahradu Dánska. Historické hrady a panská sídla stojí uprostřed parků a zahrad. Odense je rodištěm spisovatele Hans Christian Andersena.

Významná města a turistické oblasti: Odense, Nyborg, Svendborg, Middelfart, Bogense, Faborg.

Výlety a zajímavosti: Hrad Nyborg je bývalým sídlem Národního Shromáždění. Egeskov je renesanční zámek obklopen vodním příkopem. V zámku Valdemar je v současnosti námořnické muzeum. Jižně od Fyn se nacházejí menší ostrovy Langeland, TAsinge a Cro, které disponují nádhernými plážemi a jsou ideálním místem na dovolenou.

V Odense se nachází muzeum H.CH.Andersena a dům, ve kterém tento světoznámý spisovatel žil jako dítě.

Lolland, Falster, Mon a Bornholm

Ostrov Lolland je z větší části rovinatý. Na ostrově Falster je několik kopců a vyvýšenin, a ostrov Mon sestává z mnoha kopců a údolí. Vápencové útesy Mont-Klint, které vyčnívají přímo z čírozeleného moře vám svou monumentálností vyrazí dech. Ostrov Bornholm leží 150 km východně od dánského pobřeží a sestává z úrodné půdy, bílých písečných pláží a skalnatého pobřeží.

Větší města a turistické oblasti: Nysted, Nykobing, Naskov, Stege, Saksobing, Ronne, Svaneke.

Výlety a zajímavosti: Park Knuthenborg, který se nachází na ostrově Lolland je největším parkem v Dánsku. Kromě safari parku se zde nachází více než 500 různých druhů rostlin. Zámek Alholm při Nystade ukrývá automobilové muzeum s největší evropskou sbírkou historických aut. Na ostrově Mon je mnoho historicky zajímavých objektů jako např.. zámek Liselund, kostely s nádhernými freskami a středověké město Stege s nejzachovalejší ochrannou hradbou na severu. Na ostrově Bornholm stojí největší zřícenina hradu (1260) v Dánsku.

Sjolland

Na tomto ostrově se nachází hlavní město Dánska, Kodaň. Seeland je obchodním centrem země, přesto se i zde nacházejí nádherné pláže, jezera, lesy a zámky.

Větší města a turistické oblasti: Kodaň, Helsingor, Slagelse, Nostved, Roskilde, Hillerod, Frederikssund, Vedbaek, Karlslunde.

Výlety a zajímavosti: Stará pevnost Kronborg v Helsinbore, která bývala dějištěm divadelních představení Shakespeara „Hamleta“, je asi nejimpozantnější budovou v Dánsku.

Hillerod

Je 40 minut vlakem (CC) severozápadně od Kodaně. Slavné trhy a jeden z nejhezčích dánských zámků ze 16. století - Frederiksborg, stojící na třech ostrovech a obklopený překrásnými zahradami. Zámek v r. 1897 vyhořel a ze sbírek domácích i zahraničních byl znovu zrekonstruován. Centrum zámku tvoří kaple se vzácnými dřevěnými varhanami z r. 1612. Každý Čt ve 13.30 se pořádají varhanní koncerty. Pro našince však je v kapli největší pamětihodností erb se jménem Thomas Masaryk a s heslem 'Pravda vítězí', který je umístěn mezi okny blíže u varhan spolu s ostatními erby nositelů řádu 'x'. Nedaleko jsou rozvaliny kláštera Aebilehof Kloster z 12. stol.

V zámku Frederiksborg se nachází Národní Historické Muzeum. Chrám v Roskilde s královskými hrobkami pochází z 12. století. V Skjoldenaesholme se nachází muzeum tramvají. Nejkrásnější pláže

na Sjælland leží na severním pobřeží.

Roskilde

32 km západně od Kodaně, vlakem (CC) asi 30 minut. Původní sídelní město Dánska od dob Vikingů až do roku 1417. Nad zálivem moře se tyčí katedrála založená r. 1170 a dostavovaná v průběhu dalších staletí. Je v ní 38 hrobek dánských králů a královen.

Za shlédnutí stojí Viking Ship Museum, kde je umístěno 5 vikingských lodí, vytažených v r. 1962 ze dna mořského zálivu. Pověst vypráví, že byly před 600 lety úmyslně potopeny na rozkaz královny Margarety I. na ochranu města před vpádem norských Vikingů. Práce potápěčů v r. 1957 pravdivost pověsti potvrdily.

Asi 7 km jižně od Roskilde je významné archeologické naleziště Lejre, kde je historická rekonstrukce vesnice z doby železné.

Ubytování: Juaendherberae 'Hargarden'; Camping Veddeleu D-4000 Roskilde' (od 1.5. do 10.9.).

Humblebaek

Je 35 km severně od Kodaně, 1/2 hodiny vlakem (CC). Významné muzeum moderního umění a koncertní sál Luisiana .Kromě rozsáhlých expozic tam bývají pravidelné velké výstavy (Gauguin, Chagall, Picasso, Magritte aj.).

Západně od Humlebaeku zámek Fredensborg, v italském stylu využívaný jako jarní a podzimní královská rezidence. Část zámku v létě přístupná veřejnosti. Nedaleko městečka Lyngby je skansen Frilandsmuseet; sestává asi ze sta původních dřevěných domků a objektů.

Holsinger

Rušné obchodní město asi 45 km severně od Kodaně. Jezdí odtud přívoz do švédského Helsinborgu (trvá asi 25 minut). Výraznou památkou je hrad Kronborg, postavený v 16. století v renesančním slohu a proslavený Shakespearovou hrou Hamlet, která je situována do tohoto hradu. Za shlédnutí dále stojí námořní a technické muzeum.

Gilleleje

Malé rybářské městečko se starým přístavem, rybími trhy a malým provincionálním muzeem. V sezóně jezdí odtud do Holsingeru vlak 'veterán'.

Západní část ostrova Sjaelland

Lerchenborg

Barokní zámek z 18. století poblíž města Kalunborg. Přístupný pouze zčásti, ukazuje se též pokoj spisovatele H.CH. Andersena.

Dragsholm castle

Jedna z nejstarších staveb v Dánsku (kolem roku 1200). Částečně přístupný včetně rozlehlého anglického parku.

Z ostrova Sjaelland můžete přijet přívozem z Korsoru na ostrov Funen do Nyborgu. Tento ostrov je řidčeji osídlen a bývá přezdíván dánskou zahradou.

Ostrov Funen

Nyborg

Velice pěkný zámek založený již v r. 1170. Renesanční interiér doplňují sbírky zbraní.

Odensee

Třetí největší město v Dánsku. Rodiště Hanse Christiana Andersena, v jeho domě muzeum. Druhou významnou osobností je skladatel Carl Nielsen, který zde má též muzeum. Zajímavé je ještě muzeum železniční. Gotická katedrála Knuds Kirke z 12. století.

Brahetrolleborg

Impozantní zámek a starý klášter Egeskov (blízko města Kvaendrup) - jeden z nejroztomilejších renesančních zámečků v Evropě, postavený v 16. století. Krásný park a zahrady ze 17. století. Muzeum automobilových veteránů.

Další ostrovy

Tasinge, Langelland a Aero jsou tři menší ostrovy v blízkém sousedství ostrova Funen. Jsou posety farmami s malými městečky, z nichž některé si zachovaly svou podobu z 18. století - např. Aeroskoobing na ostrově Aero. Téměř na každém ostrově musí být nějaký zámek nebo hrad a nepostradatelné muzeum, nejčastěji námořního charakteru. Další skupinu ostrovů tvoří Lolland, Falstr a Mon. Nejsou ničím výrazné. Bornholm je populární oddechový ostrov s ideálními podmínkami pro windsurfing a další vodní sporty. Na severním cípu největší hradní zřícenina v severní Evropě Hammerhaus.

Poloostrov Yutland

Největší část Dánska zabírá poloostrov Yutland, přístupný po souši ze SRN. Turisticky nejpřitažlivější je jeho střední část:

Vejele

Město s 50 000 obyvateli je střediskem rekreační oblasti. Stojí za povšimnutí městská radnice z r. 1878 a renovovaný větrný mlýn z r. 1847. Známa je 12 km vzdálená vesnička Jelling s pověstnými kamennými monolity. Do Jelling jede z Vejle 'veterán' vlak. Asi 30 km západně od Vejle u městečka Billund je známý park Legoland. Modely různých měst a osob vybudovány z 25 milionů stavebních kostiček LEGO! (otevřeno 1.5. -15.9.)

Asi 20 km severozápadně od Vejle u městečka Girs kud je pěkné SAFARI - ZOO.

ubytování: Vejle Youth Hostel, Gl. Landevej 80;

- Vejle Kommunes Campingplads; Norremarksvej;
- Farup 80 camping, Jelling;
- Riis Camping, osterhovedvej 43, Give3

informace: Veile Touríst Bureau, Sondergade 14

Arhus

Středisko poloostrova Yutland. Staré město s domy ze 16. a 17. století. Hasičské muzeum. Katedrála z r. 1201, bohatě zdobená freskami. Muzeum Moersgard ukazuje 2666 let staré lidské tělo. Pro příjemné osvěžení můžete zajet vláčkem Prehistorie Trail na pláž. Z kulturních atrakcí se pořádá každoročně hudební a divadelní festival Arhus Feduge.

Silkeborg

Asi 35 km západně od Arhus, situované u jezera s krásným přírodním okolím. Zajímavá sbírka obrazů a keramiky je umístěna v městském Museu of Art. Půjčovna kol je na Vestergade 18, půjčovna kanoí a člunů na Remstrupvej 41. Ve městě je Youth Hostel a kolem jezera dostatek campingů (Vandrehjemmet Abo-IYHF, Ahavevej 55.)

Alborg

Je dvě hodiny jízdy severně od Arhus. Příjemné město s údajně nejveselejší ulicí ve Skandinávii Jomru Ane Gade zaplněnou restauracemi, kavárnami, jazz-kluby a pivními hospůdkami. **Ubytování:** Alborg Vanderhjem (IYHF), Skydebanevej 50; Camp Strandparten

Frederikshavn

čilý přívozní přístav se spojením do Švédska (Gothenburg - 3 hod.) a do Norska (Oslo).

Ubytování: IYHF youth hostel, Buhlsvej 6.

Skagen

Město známé z poloviny 19. století vytvořením umělecké kolonie, jejíž práce jsou soustředěny ve Skagen Museum a v Drachmanns Hus. Doprava do Skagen je z Frederikshavn autobusem 79 nebo soukromým vláčkem, na který neplatí Inter-Rail.

Zdroje:

Kolektiv autorů. Evropou s prázdnou kapsou Praha: OÁZA, 1991.

ŠŤURA PEREL

I

Železnice v Dánsku spojuje zatím jenom Kodaň¹⁾ s Korsörem²⁾, ale ta dráha je šňůrou perel, jakých má ostatní Evropa celou řadu. Tam se jmenují nejkrásnější perly Paříž³⁾, Londýn⁴⁾, Vídeň⁵⁾, Neapol⁶⁾. — Ale přesto leckdo prohlásí, že nikoliv tato velká města jsou jeho nejkrásnější perlou, nýbrž ukáže na maličké nevýznamné místo, kde má svůj domov, kde bydlí jeho draží. Ba, často je to jenom jeden jediný dvorec, jeden domek, schovaný v zeleném křoví, bod, který se jen mihne kolem, když se po kolejích žene vlak.

Kolikpak perel máme na šňůře z Kodaně do Korsöru? Podíváme se na šest, kterých si většina jistě povšimne, neboť staré vzpomínky a poesie sama obdařují tyto perly takovým leskem, že zasvítí i do naší duše.

Blízko kopce se zámkem Frederika VI.⁷⁾ — domovem Oehlenschlägerova⁸⁾ dětství — svítí z lesa mezi stromy na jihu jedna z perel, které se říkalo chaloupka Filemona a Baucidy⁹⁾, to znamená domov dvou rozmilých stařečků. Tam bydlil Rahbek¹⁰⁾ se svou ženou Kammou¹¹⁾. Tady se pod pohostinnou střechou domku sjížděli všichni významní lidé ducha po jeden lidský věk, jezdívali tam z rušné Kodaně, byl tam pravý domov ducha. A dnes! Neříkejte „ach, jaká změna!“ — ne, ještě to je domov ducha, skleník, v němž žije odumírající rostlina! Poupě, které nemá dost sil, aby se rozvilo, přece jen v sobě skrývá lístky květu i budoucí semínka. Slunce ducha svítí do tohoto domova ducha, chráněného před světem, osvěžuje a probouzí k životu. Paprsky okolního světa pronikají očima až do neprozkoumatelných hlubin duše. Pošetilcův domov, obklopený lidskou péčí, je posvátným místem, skleníkem pro hynoucí květinu, která rozkvetne, až bude přesazena do boží zahrady. Lidé nejslabšího ducha se teď scházejí v domku, kam kdysi docházeli lidé ducha největšího a nejsilnějšího, kde si sdělovali svoje myšlenky a povznášeli se k výšinám — a ještě nyní se povznáší vzhůru plamen duše v

chaloupce Filemona a Baucidy.

Před námi leží Roskilde ¹²⁾, město královských hrobů u Hroarova pramene; útlé kostelní věže se tyčí nad nízkým městem a odrážejí se v Isefjordu ¹³⁾. Tady si najdeme jenom jediný hrob a podíváme se na něj v záři perel. Nebude to hrob mocné královny severské unie Markéty ¹⁴⁾, to ne. Ten hrob je na hřbitově, kolem jehož bílé zdi těsně letíme. Nad králem varhan a obnovitelem dánské romance, který tu odpočívá, leží nevelký kámen. Melodiemi se staly v naší duši pověsti, které jsme slýchali, v nichž „valily se jasné vlny“ a „bydlil jeden král v Lejre“. Roskilde ¹⁵⁾, město královských hrobek, v tvé perle se podíváme na malý hrob, kde v kameni je vytesána lyra se jménem Weyse ¹⁶⁾.

Teď přijedeme k Sigerstedu u města Ringstedu ¹⁷⁾. V říčce je málo vody, žluté obilí teď roste na místech, kde kdysi přistál Hagbarthův člun, nedaleko od komnaty panenské Signe. Kdo by neznal pověst o Hagbarthovi visícím na dubu a o plamenech, které zachvátily komnatu mladické Signe, onu pověst o velké lásce.

1)

Kodaň – hlavní město Dánska, historické sídlo dánské monarchie, univerzitní a kulturní centrum skandinávského prostoru; od středověku klíčový přístav na Øresundu, jehož kontrola formovala obchodní dějiny severní Evropy

2)

Korsør – přístavní město na západním pobřeží ostrova Sjælland; v 19. století důležitý dopravní uzel spojující Sjælland s ostrovem Fyn přes průliv Velký Belt

3)

Paříž – hlavní město Francie, centrum evropské kultury, umění a intelektuálního života 19. století; sídlo Sorbonny a symbol moderní urbanistické proměny

4)

Londýn – hlavní město Spojeného království, politické centrum britského impéria a jedno z hlavních světových finančních měst 19. století

5)

Vídeň – hlavní město habsburské monarchie, významné hudební a intelektuální centrum střední Evropy, spojené s klasicismem a raným romantismem

6)

Neapol – město v jižní Itálii, historické centrum Království obojí Sicílie, významné pro dějiny opery a středomořské kultury

7)

Frederik VI. – dánský král v letech 1808–1839; vládl v období napoleonských válek, bankrotu státu roku 1813 a ztráty Norska; jeho éra je spojena s kulturním „zlatým věkem“ Dánska

8)

Adam Gottlob Oehlenschläger – dánský romantický básník a dramatik, klíčová postava národního obrození a autor textu dánské hymny „Der er et yndigt land“

9)

Filemon a Baucis – postavy z Ovidiových Proměn, symbol ideální pohostinnosti a věrného manželství; jejich jméno bylo v 19. století literární metaforou harmonického domova

10)

Knud Lyne Rahbek – dánský literární kritik a kulturní organizátor, spoluvůdce literárního salonu Bakkehuset, významná osobnost kodaňského intelektuálního života přelomu 18. a 19. století

11)

Kamma Rahbek – manželka K. L. Rahbeka, známá hostitelka literárního salonu, který se stal centrem dánské romantismu

12)

Roskilde – jedno z nejstarších měst Dánska; jeho gotická katedrála je tradičním pohřebištěm dánských panovníků a je dnes zapsána na seznamu světového dědictví UNESCO

13)

Isefjord – rozsáhlý fjord na severozápadě ostrova Sjælland, významný pro vikinské i obchodní dějiny

oblasti

¹⁴⁾

Markéta I. Dánská – panovnice, která koncem 14. století sjednotila Dánsko, Norsko a Švédsko v tzv. Kalmarské unii

¹⁵⁾

viz výše

¹⁶⁾

Christoph Ernst Friedrich Weyse – skladatel působící v Dánsku na přelomu 18. a 19. století; autor duchovní i světské hudby, významný představitel dánské hudební kultury období romantismu

¹⁷⁾

Ringsted – historické město ve středním Sjællandu; kostel sv. Bendta byl ve středověku korunovačním a pohřebním místem dánských králů

From:

<https://cesty.in/> - **Cestovatelské stránky**

Permanent link:

<https://cesty.in/dansko?rev=1770134319>

Last update: **2026/02/03 16:58**

